

ตำนานพื้นบ้าน

เงาะ

ไอริน เป

ดวงกมลพิมพ์ลิขสิทธิ์
นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

ตำนานพื้นบ้านจีน

ดอยคำ

แปลและเรียบเรียงโดย
ไอริน เป

คำนำสำนักพิมพ์

หนังสือตำนานพื้นบ้านจีนเป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม พวกเราคนไทยคลุกคลีกับสิ่งที่เขียนอยู่ในหนังสือเล่มนี้มาช้านาน ทางท่านก็ยังไม่ทราบความเป็นมาซึ่งเป็นเกร็ดเล็กเกร็ดน้อย ได้นำมาเรียบเรียงให้ผู้อ่านได้เข้าใจว่าทำไมจึงมีเทศกาลต่าง ๆ เหล่านี้ หนังสือเล่มนี้ก็ได้บอกรายละเอียดให้ท่านผู้อ่านได้ทราบประวัติความเป็นมาของเทศกาลต่าง ๆ เหมาะสำหรับเป็นหนังสืออ้างอิงและอ่านเพื่อประดับความรู้

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ดวงกมลพับลิชชิง

คำนำ

เราทุกคนต่างก็ทราบข่าวชาวจีนเชื่อว่าสีแดงเป็นสีมงคล, พวกเขานิยมสวมเสื้อสีแดงกันในวันตรุษจีน, พวกเขามักจะให้แต๊ะเอียแก่เด็ก ๆ ในวันขึ้นปีใหม่, รับประทานบ๊ะจ่างในวันไหว้บ๊ะจ่าง, รับประทานขนมไหว้พระจันทร์ในวันไหว้พระจันทร์, ไหว้บรรพบุรุษในวันเซ็งเม้ง ฯลฯ แต่ทราบหรือไม่ว่าเพราะอะไร

ทำไมชาวจีนจึงเชื่อว่าสีแดงเป็นสีมงคล?

ทำไมผู้ใหญ่ต้องให้เงินแต๊ะเอียแก่เด็กในวันตรุษจีน?

ทำไมถึงมีเทศกาลไหว้บ๊ะจ่าง?

ทำไมชาวจีนจึงมีประเพณีไหว้บรรพบุรุษในวันเซ็งเม้ง?

ทำไม...

คำถามเหล่านี้น่าจะเป็นคำถามที่หลาย ๆ คนก็คงสงสัย แต่ไม่เคยทราบคำตอบมาก่อน

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีตำนานเรื่องเล่าต่าง ๆ มากมาย ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวที่เห็นล้วนแล้วแต่มีที่มาที่น่าสนใจด้วยกันทั้งสิ้น

หนังสือ ‘ตำนานพื้นบ้านของจีน’ เล่มนี้ได้รวบรวมเอาเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของชาวจีนเอาไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นตำนานที่มาของอาหาร, เครื่องแต่งกาย, การละเล่น, การแสดง รวมไปถึงวันเทศกาลต่างๆ ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ล้วนแต่มีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์, วัฒนธรรม, ประเพณี, ความคิด และความเชื่อของจีนอย่างแนบแน่น เชื่อว่าหลังจากได้อ่านหนังสือเล่มนี้ผู้อ่านจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาวจีนมากยิ่งขึ้น มาเปิดไปอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจเหล่านี้ในหน้าถัดไปกันเถอะ!

ผู้แปลและผู้เรียบเรียง

สารบัญ

เกี้ยว	1
เต้าหู้เหม็น	5
ขนมแข่ง	9
เนื้อแพะลวก	13
ก๊ี้เพ้า	17
ลืบสองราศี	21
พู่กัน	27
การเซดสิงโต	31
ละครหุ่นเงา	35
ระบำไม้ต่อขา	39
เทศกาลตรุษจีน	43
เทศกาลหยวนเซียว	47
เทศกาลเซ็งเม้ง	53
เทศกาลตวนอู่	57
เทศกาลไหว้พระจันทร์	61

เทศกาลฉงหยาง	65
เทศกาลสงกรานต์ของชาวเผ่าไต	69
เทศกาลคบไฟของชาวเผ่าอี่	73
เทพเจ้าเตา	79
จขุย	85
ผู้เฒ่าจันทรา	89
พิธีกราบไหว้ฟ้าดิน	95
การจุดประทัดในงานแต่งงาน	99
อักษร ‘囍’ ในงานแต่งงาน	103
อักษร ‘福’ กลับหัว	109
กลอนคู่	113
เงินแต๊ะเอีย	117

เกี๊ยว

“

เกี่ยวข้องกับใหญ่ทำด้วยแป้งห่อไส้
แล้วนำไปต้ม เปลือกที่บาง
ไส้นุ่ม และรสชาติอร่อย
ทำให้เกี่ยวเป็นอาหารที่ชาวจีนชื่นชอบ
เป็นอย่างมาก

”

เกี้ยว

ในสมัยราชวงศ์ซันตะวันออก¹ มีหมอชื่อดังคนหนึ่งนามว่า จางจิ้งจิ้ง

เขามีวิชาแพทย์ล้ำเลิศ ทั้งยังมีใจเมตตา เขาเคยช่วยชีวิตผู้คนมากมาย แม้กระทั่งตอนที่เกิดโรคระบาด เขาก็ช่วยเคียวยาแจกจ่ายให้ชาวบ้าน

จางจิ้งจิ้งรับราชการเป็นขุนนาง พอสูงวัยขึ้นเขาก็ตัดสินใจลาออกจากราชการ

เมื่อกลับไปถึงบ้านเกิด เขาพบว่าหูของผู้คนที่นี่ล้วนแต่ถูกหิมะกัดเป็นแผล ดังนั้นเขาจึงตั้งหม้อขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อเคียวยารักษาชาวบ้าน

จางจิ้งจิ้งใส่เนื้อพะพะ, พริก และสมุนไพรขจัดความเป็นอีกหลายอย่างลงไปในหม้อ พอสุกก็นำมาสับให้ละเอียดแล้วห่อด้วยแป้งให้มีลักษณะคล้ายกับใบหู

เขาตั้งชื่ออาหารชนิดนี้ว่า ‘เจียวเออร์’

¹ ช่วงปี ค.ศ. 25-220

จางจิ้งจิ้งนำ ‘เจียวเอ๋อร์’ ไปแจกจ่ายให้ชาวบ้าน ทุกคนที่ได้
รับประทานต่างก็รู้สึกว่าร่างกายอบอุ่นขึ้น แม้กระทั่งใบหูก็อุ่นขึ้น

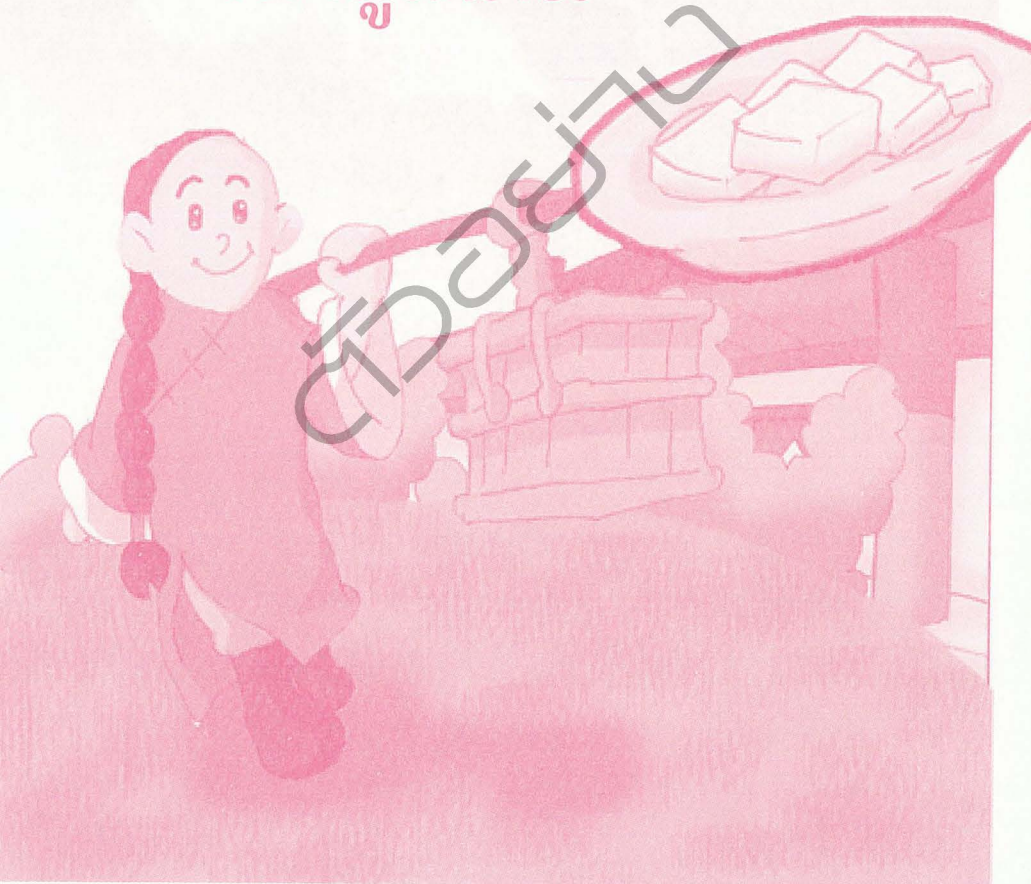
หลังจากรับประทานติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง หูของพวกเขา
ก็หายเป็นปกติ

ไม่นานนัก เทศกาลตรุษจีนก็มาถึง ชาวบ้านต่างพากันออกมา
เฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ และฉลองที่ใบหูของพวกเขาหายเป็นปกติ
นอกจากนี้ พวกเขายังนำแป้งมาทำเป็นอาหารที่มีลักษณะคล้ายกับ
‘เจียวเอ๋อร์’ อีกด้วย อาหารชนิดนี้ก็คือ ‘เกี๊ยว’ นั่นเอง

นับแต่นั้นเป็นต้นมา ในวันที่ 1 เดือน 1 ของทุกปี ชาวจีน
จะรับประทานเกี๊ยวเพื่อเป็นการระลึกถึงจางจิ้งจิ้ง

เต้าหู้เหม็น

“

เต้าหู้เหม็นเป็นอาหารที่มีประวัติศาสตร์
อันยาวนาน ทั้งยังเป็นอาหารขึ้นชื่อของปักกิ่ง
รสชาติอร่อยที่มาพร้อมกับกลิ่นเหม็น
นับได้ว่าเป็นลักษณะเด่นของเต้าหู้เหม็น
เลยทีเดียว

”

| ตำนานเหมิน

เต้าหู้เหมินมีกลิ่นเหม็น แต่กลับมีรสชาติอร่อย อาหารที่ไม่เหมือนใครนี้มีต้นกำเนิดอย่างไรกันนะ?

ตำนานเล่าว่า ในสมัยราชวงศ์ซิงมีชายคนหนึ่งชื่อหวังจื้อเหอ เขาเดินทางมาสอบที่เมืองหลวงแต่ก็สอบไม่ติด เนื่องจากเขาไม่มีเงินเหลือพอเป็นค่าเดินทางกลับบ้าน ดังนั้นเขาจึงตัดสินใจอยู่ต่อที่เมืองหลวงเพื่อเตรียมตัวสอบใหม่ในปีหน้า

แต่จะทำมาหากินอย่างไรดี? หวังจื้อเหอคิดไปคิดมาก็นึกขึ้นได้ว่าสมัยเด็กเขาเคยเรียนวิธีทำเต้าหู้จากบิดา ดังนั้นเขาจึงคิดที่จะทำเต้าหู้ขาย

ตอนนั้นเป็นฤดูร้อน เต้าหู้ที่ขายเหลือมักจะบูดเสียอย่างรวดเร็ว วันหนึ่ง หวังจื้อเหอจึงนำเต้าหู้ที่เหลือเหล่านั้นมาหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วตากให้แห้ง จากนั้นก็โรยเกลือลงไปเล็กน้อยและนำไปหมักไว้ในโอ่ง

เขาตั้งอกตั้งใจอ่านตำราจนลืมเต้าหู้ที่หมักไว้ไปเสียสนิท กว่าจะนึกขึ้นได้ก็ล่วงเลยมาจนถึงฤดูใบไม้ร่วงเสียแล้ว พอเปิดฝาโอ่งออก กลิ่นเหม็นก็โชยออกมาอย่างรุนแรง ซ้ำเต้าหู้ยังกลายเป็นสีเขียวหม่นอีกด้วย แต่เมื่อหวังจื้อเหอลองรับประทานดูชิ้นหนึ่ง เขากลับพบว่า

เต้าหู้นั้นมีรสอร่อยอย่างไม่น่าเชื่อ เขาจึงนำไปมอบให้เพื่อนบ้านลอง
รับประทานกันดู ซึ่งทุกคนต่างก็ชมเชยเป็นเสียงเดียวกัน

ต่อมา หวังจื้อเหอได้เข้าสอบอีกหลายครั้ง แต่ก็ยังคงสอบไม่ติด
ในที่สุด เขาจึงเลิกลคิดที่จะสอบและหันมาตั้งใจทำเต้าหู้หมื่นขายแทน

เต้าหู้หมื่นของหวังจื้อเหอได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก นับ
วันกิจการของเขาก็ยิ่งเจริญรุ่งเรือง ส่วนตัวเขาเองก็มีชื่อเสียงเป็นที่
รู้จักไปทั่ว

แม้กระทั่งซูสีไทเฮาก็ทรงโปรดปรานเต้าหู้หมื่น พระนาง
ถึงกับทรงตั้งชื่อให้มันใหม่ว่า ‘ซิงฟาง’ (แปลว่าก้อนสี่เหลี่ยม) อีก
ด้วย

หมวดความเป็นอยู่และประเพณี

IRENE PEY

ปริญญาตรี : อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อื่นๆ : - ได้รับทุนการศึกษาจาก The State Education
Commission of China ไปศึกษาที่ Chang'an University
ประเทศจีน 1 ปีการศึกษา
- สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน Chinese Proficiency
Test (HSK) ได้ระดับ 9/11

ตรวจมลพิษลิขสิทธิ์
นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

04/9939

ตำนานพื้นบ้านจีน

